

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«МЕТОДОЛОГІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 231 Соціальна робота

Затверджено
на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи
Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Методологія і технологія наукових досліджень
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	+380997429808
Е-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-17.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Освітній компонент «Методологія і технологія наукових досліджень» спрямований на формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей для успішної реалізації науково-дослідних та прикладних завдань соціальної роботи. Він дає змогу здобувачам вищої освіти оволодіти знаннями і вміннями організації, проведення та оформлення наукового дослідження, застосовувати новітні методи організації наукової діяльності, використовувати сучасні методи та моделі наукового дослідження, брати активну участь у науково-дослідних роботах, оволодіти дослідницькими навичками, оцінки наукових досліджень, умінь презентації результатів досліджень, формувати творчу особистість; розвивати особистісно-професійні якості майбутнього дослідника; спонукати до подальшої самоосвіти і самовдосконалення.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей для успішного виконання науково-дослідної діяльності, знань сучасних методологічних концепцій, основ методології наукового пізнання та методик наукових досліджень; формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; освоєння навичок формування усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження; вдосконалення вмінь пошуку, добору й опрацювання наукової інформації; володіння методикою та інструментарієм науково-дослідницької діяльності; формування готовності до застосування дослідницьких умінь у написанні науково-дослідної роботи; формування фахових знань і вмінь майбутнього дослідника.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність.</p> <p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>	

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проєктувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово

ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 180
лекції	24
семінарські заняття	36
самостійна робота	120

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	231 «Соціальна робота»	1	обов'язковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності	2	2	6
Тема 2. Основи теоретичних та експериментальних досліджень	2	2	6

Тема 3. Сутність науково-дослідницької компетентності фахівців із соціальної роботи, викладачів закладів вищої освіти		2	6
Тема 4. Технологія наукових досліджень	2	2	6
Тема 5. Методологія і методи наукових досліджень	2	2	6
Тема 6. Теоретичні методи наукового дослідження	2	2	8
Тема 7. Емпіричні методи наукового дослідження	2	2	8
Тема 8. Експеримент, його структура та етапи, вимоги до проведення	2	2	8
Тема 9. Види науково-дослідної роботи студентів	2	2	6
Тема 10. Система запобігання академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників	2	2	6
Тема 11. Бібліографічний апарат наукових досліджень	2	2	8
Тема 12. Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи		2	6
Тема 13. Кваліфікаційна робота як наукове дослідження	2	2	6
Тема 14. Організаційні етапи написання кваліфікаційної роботи		2	6
Тема 15. Наукова публікація: методика підготовки		2	8
Тема 16. Види навчальних публікацій. Етапи підготовки		2	6
Тема 17. Ефективність наукових досліджень: критерії оцінки	2	2	6
Тема 18. Виконання і представлення науково-дослідницької роботи / творчого проєкту		2	8

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 25 балів; Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10; Екзамен – 50 балів
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 15 балів Самостійна робота – 10.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 25.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної

добročесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Євтушенко М. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 350 с.
2. Завгородня Т. Методологія та технологія педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник. Ів.-Франківськ : ПНУ, 2014. 76 с.
3. Новосьолов О. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібник. Ів.-Франківськ: В-ць Кушнір Г., 2017. 100 с.
4. Протас О. Методологія і технологія наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ «Соціальна педагогіка» спеціальності «Соціальна робота». Навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 280 с.
5. Фурман А. Система сучасних методологій: хрестоматія. т. 1.; т.2., т.3. Тернопіль : ТНЕУ, 2015.

Додаткова

1. Завгородня Т., Стражнікова І. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І. Добронравова, О. Руденко, Л. Сидоренко та ін.; за ред. І. Добронравової (ч. 1), О. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
3. Пилипчук М., Григор'єв А., Шостак В. Основи наукових досліджень. Київ:

Знання, 2017. 270 с.

4. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.
5. «Про вищу освіту» Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. «Про інформацію»: Закон України від 23.06.2005. Ред. від 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
8. «Про освіту». Закон України від 5 вересня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Протас О. Особливості викладання навчальної дисципліни «Методологія і технологія наукових досліджень» для майбутніх фахівців соціальної сфери. Ввічливість. Humanitas, журнал Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вид. дім «Гельветика», 2021. Вип. 6, 2021. С. 36—48.
10. Protas O. Methodology of writing scientific articles by students of pedagogical foundations of higher education. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. №. 3 (106) (2021). С. 54—66.

Викладач

професор кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
Оксана ПРОТАС